

Poštnina v SHS plačana v gotovini.

CVETJE

z vrto
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

1.-2. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebiņa 1.—2. zvezka.

	Stran		Stran
Ob novem letu	1	Redovni post	19
Asketična šola ali vadnica popolnosti	2	Spomini iz misijonskega življenja	22
Pomen tretjega reda za dušno pastirstvo	10	Razgled po serafinskem svetu	27
Načelna razprava o tretjem redu	14	Dopisi	30
Korupcija	18	Priporočilo v molitev	31
		Zahvala za uslišano molitev	32
		Darovi	32

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Naznanilo dopisnikom in naročnikom. Spise pošiljajte vsaj 35 dni poprej, predno izide zvezek, v katerem bi spis radi imeli, naznanila, priporočila, zahvale pa mesec dni popreje. Vsaki spis, naznanilo, priporočilo, zahvala itd. mora imeti pravi podpis onega, ki želi, da se kaj v Cv. natisne. Pisem brez podpisa ne sprejemamo in vsebine ne objavljamo in jih sploh ne prebiramo. — Tega prvega zvezka smo dali veliko več natisniti, kaker je dosedanjih naročnikov, da bomo mogli vsem novim naročnikom postreči.

Književnost.

Novi molitvenik je dovršen in odobren od postavnih oblasti, ni pa še v celoti dotiskan. Vezati ga bomo dali v usnje, v polusnje in v platno, zato bi radi vedeli, koliko bi jih rado imelo molitvenik vezan v usnje in koliko v polusnje t. j. hrbet in vogale v usnje. V molitveniku bo tudi „Mali oficij bl. D. M.“, ki ga vodilo predpisuje mesto redovnih očenašev. Mnogim bo ž njim vstreženo, nekateri ga pa morebiti ne želijo. Zato bote mogli dobiti molitvenik brez oficija ali z oficijem. Prosimo, da bi tudi glede tega pri naročilu izrazili svojo željo do meseca februarja. Cene sedaj še ne moremo naznaniti, ker nam še ni znana; gotovo pa je, da bomo nastavili najnižjo, ki bo mogoča, ker ne maramo iskati dobička in želimo le postreči in tretjemu redu koristiti. Kedor naroči do 1. marca skupno najmanj 25 izvodov in takoj, ko bo naročeno prejel, tudi denar pošlje, bo dobil molitvenike po ceni tiskarne. Kedor želi, dobi molitvenik v zloženih polah in ga da lahko sam vezati. — Vsebiņa molitvenika je sledeča:

Tri najvažniša papeška pisma o tretjem redu — Kratka razlaga vodila — O odpuistikih, pravicah in dovoljenjih — Zveličavne misli za vse dni odpuistikov — Redovne molitve — Razne molitve (dve jutranji, dve večerni, dve sv. maši, spovedne, dve obhajilni, za odpuistke) — Razne pobožnosti (štiri devetdnevne, več litanij, za češčenje presv. Imena in Srca Jez., sv. križev pot za osebe po popolnosti hrepeneče, petnedeljska na čast ranam sv. Fr., trinajst torkov na čast sv. Ant. Pad., šestnedeljska na čast sv. Ludoviku) — Obrednik.

CVETJE

XL. tečaj.

V Ljubljani, januar - februar 1923.

1.-2. zvezek.

P. MAVRICIJ TERAŠ.

Milosti in dobrote tretjega reda.

Cloveku je prirojeno, da misli pri vsakem koraku na samega sebe. Ako se hoče vpisati v kakšno društvo, se gotovo poprej vpraša, kakšno korist bo imel od društva. Ravno tako se lahko tudi vsak kristijan vpraša in reče: „Kaj pa imam od tega, ako sem v tretjem redu?“ Dokler ne ve, kakšno korist in kakšne dobrote mu daje tretji red, tako dolgo ne bo za njega zavzet in navdušen. Kedor pa pozna dobrote in milosti tretjega reda, ta se ga bo z veseljem oklenil in bo rad izpolnjeval tretjeredne dolžnosti. Zato vam tukaj naštejemo in opišemo milosti in dobrote tretjega reda, da ga bote še bolj ljubili in ga še z večjo vnemo tudi drugim priporočali.

1. Varstvo presvetega Srca Jezusovega.

Prva milost in dobrota tretjega reda je varstvo Jezusovega presv. Srca. Sv. Frančišek je bil po svoji veliki in izredni ljubezni do Boga jako podoben Jezusovemu Srcu. Ljubil je Boga s tako veliko ljubeznijo, da je po vsi pravici zaslužil častni naslov „Serafinski“. Ker je bil sv. Frančišek Jezusu tako podoben po svojem mišljenju in duši, zato ga je Bog odlikoval z Jezusovimi peterimi ranami, da mu je postal podoben tudi po telesu. Sv. Bonaventura pravi, da je sveti Frančišek tisti angelj, o katerem govori sv. Janez v svojem Skrivnem Razodetju: „In videl sem od vzhoda prihajati družega angelja, ki je imel na sebi znamenje živega Boga.“ (7, 2.) Ako Jezus ne bi bil imel sv. Frančiška tako rad, bi mu gotovo ne bil podelil tako izredne milosti, da je smel nositi njegove petere rane.

Jezus je tudi izrecno razodel, kako drag je sv. Frančišek njegovemu presv. Srcu. Dne 4. oktobra 1686. je imela blažena Marjeta Alakok prikazen, v kateri je videla sv. Frančiška obdanega z nepopisljivo lepoto in z neizrek-ljivim sijajem, kakršnega niso imeli drugi svetniki. Pri tej priložnosti ji je Jezus naročil, naj si izbere sv. Frančiška za patrona pri upeljavi in razširjanju pobožnosti do njegovega presv. Srca.

Vse to je jasen dokaz, da Jezusovo božje srce ljubi sv. Frančiška. Če pa božje Srce tako iskreno ljubi svetega očeta Frančiška, bo gotovo prav vroče ljubilo in vzelo pod svoje varstvo tudi vse Frančiškove otroke, torej tudi vse tretjerednike. O kako velika milost in dobrota, kako sladka tolažba in nepopisljiva sreča za vsakega tretjerednika je varstvo božjega Srca Jezusovega! Po vsej pravici lahko tretjeredniki vzdihnejo in rečejo: „Srce Jezusovo, tvoji smo in tvoji hočemo biti!“

2. Varstvo preblazene Device Marije.

Druga milost in dobrota, ki jo daje tretji red svojim udom, je varstvo preblazene Device Marije. Sv. Frančišek je bil goreč častivec Matere božje. Sestavil si je posebno molitev, s katero je slehni dan pozdravljal nebeško Kraljico. Najraje je molil v takih cerkvah, ki so bile posvečene Materi božji. Gojil je tudi iskreno željo, da bi se mogel za stalno naseliti poleg kakšne Marijine cerkve. V ta namen se mu je zdela najbolj primerna neka Marijina cerkva blizu Asiza, katero so nazivali Angelsko Mater božjo in je bila last benediktincev iz Subijaka. Sv. Frančišek je prosil benediktince, naj mu jo odstopijo. Ko je opat uslišal njegovo prošnjo, je še isti dan šel k nji in jo je začel takoj popravljati, bila je namreč v slabem stanju. Tamkaj se je potem naselil in je najraje tam prebival. V tej cerkvi se mu je Marija večkrat prikazala in se prav ljubeznivo ž njim pogovarjala. V tej cerkvi je sv. Frančišek priporočal Mariji svoje ustanove, se potapljal v molitev in premišljevanje ter je v nji prejel tudi porcijunkulski odpustek. Kjer je sv. Frančišek ustanovil kak samostan, je navadno posvetil redovno cerkev Materi božji.

Sv. Frančišek je pa hotel ljubezen do Marije zasaditi tudi v srca svojih otrok. Zato je leta 1219. naročil vsem svojim sobratom-duhovnikom, naj opravljajo vsako saboto sveto mašo na čast brezmadežnemu spočetju Marije Device in naj postavijo po svojih cerkvah altar Brezmadežne.

Frančiškovi otroci so zvesto posnemali svojega duhovnega očeta v češčenju Matere božje. Vedno so z veseljem častili Marijo in tudi druge vnemali za Marijino češčenje ter se najbolj potegovali, da bi se nauk o Marijinem brezmadežnem spočetju razglasil za versko resnico.

Sveti Frančišek in vsi trije od njega ustanovljeni redovi so si torej nekako zaslužili, da jih sprejme Marija pod svoje posebno varstvo, da uživajo vsi tisti Frančiškovi otroci, ki posnemajo svojega duhovnega očeta v češčenju Matere božje, posebno Marijino ljubezen in varstvo. Pravi Frančiškovi otroci so tudi Marijini otroci in zato jih Marija nikedar ne zapusti in nikedar na nje ne pozabi. O, kako sladka tolažba za vsakega tretjerednika, če se spomni, da je Marijin otrok in da je pod njenim posebnim varstvom!

3. Varstvo svetega Frančiška.

Tretja milost in dobrota, katere so deležni vsi dobri tretjeredniki, je varstvo sv. Frančiška. Sv. Frančišek je njihov mogočen priprošnjik in za-

ščitnik pri Bogu. Njegova priprošnja ima pri Bogu veliko moč, saj je bil že v življenju izvoljeni ljubljenec božjega Zveličarja in po svojih peterih ranah njegova verna podoba. Že na zemlji je Bog rad uslišal njegove prošnje, koliko bolj ga bo sedaj, ko je pri Bogu. Z otroškim zaupanjem se lahko tretjeredniki zatekajo k svojemu duhovnemu očetu sv. Frančišku. On jih ljubi in prosi za nje pri Bogu. Sv. Frančišek ne bo nikedar pozabil na tiste, ki nosijo njegov škapulir in živijo po njegovih predpisih.

Varstvo in priprošnja sv. Frančiška je velika dobrota, ki jo nudi tretji red svojim udom.

Pa ne samo sv. Frančišek, ampak vsi sveti iz treh Frančiških redov so prijatelji in priprošnjiki tretjerednikov. Vsi, ki so nekoč spadali na zemlji k Frančiškovi družini in so sedaj v nebesih, se smatrajo za brate in sestre tretjerednikov. Zato pa tretjerednike prav posebno ljubijo in jim na vse mogoče načine pomagajo. Blager, trikrat blager vsem tretjerednikom, ker imajo v nebesih tako mogočne zaščitnike in priprošnjike. Ponosni smejo biti na nje. Kaker je nekoč rekel stari Tobija svojemu sinu, tako lahko rečejo tudi tretjeredniki: „Mi smo otroci svetnikov in pričakujemo tisto življenje, ki ga bo Bog dal tistim, ki v svoji zvestobi ne odnehajo od njega.“ (Tob. 2, 18.)

4. Izvrsten pripomoček zveličanja.

Četrta milost in dobrota, ki jo daje tretji red svojim udom, obstoji v tem, da jim pomaga priti v nebesa. Tretji red je namreč eden izmed najboljših pripomočkov zveličanja.

Kedor stopi v tretji red, napravi velik korak proti nebesom. Odpove se načelom sveta in da grehu slovo. Pred Bogom in pooblaščenim mašnikom slovesno izjavi, da hoče zmirom natančno in vestno spolnjevati božje in cerkvene zapovedi ter živeti in umreti ko dober kristijan. Tretjerednik zapusti široko pot pogubljenja, in nastopi ozko pot, ki pelje proti nebesom. In to je začetek zveličanja. Kedor se pa ne more odpovedati svojim grešnim navadam in se odločiti za pravo krščansko življenje, tudi ne sme pričakovati, da bo v nebesa prišel. Njegovo večno zveličanje je v veliki nevarnosti. Tretjerednik se pa s tistim dnem, ko stopi v tretji red, za mnogo približa nebesom.

Seveda je hoja po potu zveličanja precej težavna. Zato pa tretji red svoje ude neprestano navaja k pobožnemu in čednostnemu življenju in jih odvrča od različnih nevarnosti zveličanja. Tako pomaga tretji red svojim udom, da ostanejo stanovitni v dobrem in ne zabredejo v grešno življenje. To je pa sila velike važnosti. Človek je, kaker uči vsakidanja skušnja, omahljiv in lahkomišljen, nestanovit in površen, hitro se utruji in navešča premagovanja in zatajevanja. Zato mu je treba neprestane spodbude k dobremu, ker drugače kmalu pozabi na svoje krščanske dolžnosti. Odtod sledi, da je tretji red zares velika dobrota, ker daje človeku zveličavne predpise za življenje in ga varuje pred slabim,

Tretji red sicer omejuje človekovo vnanjo slobodo, priveže ga k različnim dobrim delom, kakor priveže vinogradnik trto h kolu, da se ne plazí po tleh, temveč lepo raste in rodi grozdje. Toda vezi, s katerimi je tretje rednik privezan k izpolnjevanju krščanskih dolžnosti, so vezi zveličanja.

Tretji red je tudi zaradi tega izvrsten pripomoček zveličanja, ker ima posamezen tretjerednik v svojih redovnih bratih in sestrah lepe zglede in močno oporo. Dober zgled pa je zanj neprestani opomin, kako mora tudi on pobožno moliti, pridno hoditi v cerkev in se vaditi v vseh krščanskih čednostih. Vse to ga potrjuje v dobrem, navdušuje za čednostno življenje ter mu tako pomaga, da pride laglje v nebesa.

Prav posebno pa navaja tretji red svoje ude k sprejemanju svetih zakramentov. Navaden kristijan, ki ni v tretjem redu, hodi k spovedi in k svetemu obhajilu, kedar se mu zljubi; tretjerednik je pa dolžan iti vsaki mesec, ker mu to zapoveduje vodilo. Ravno mesečno sv. obhajilo pa obvaruje tretjerednike pred smrtnimi grehi. Tisti tretjerednik, ki točno spolnjuje vodilo tretjega reda, se bo gotovo zveličal. To je razodel in obljubil svetemu Frančišku Bog sam in sv. Cerkev to naravnost zagotavlja na dan tretjerednih obljub.

Iz vsega tega se vidi, kako izvrsten pripomoček zveličanja je tretji red. Tretji red zares pomaga v nebesa in izkazuje s tem največjo dobroto.

5. Mnogoteri odpustki in druge duhovne dobróte.

Peta milost in dobrota, ki jo uživajo tretjeredniki, so nešteti odpustki in raznovrstne druge duhovne dobróte. Sv. Cerkev je podelila tretjemu redu veliko popolnih in nepopolnih odpustkov. Z odpustki si pa izbriše časne kazni za grehe, katere bi moral drugače trpeti na tem svetu ali pa v vicah. Tretjerednik, ki se pridno poslužuje svojih redovnih odpustkov, pride po smrti naravnost v nebesa, ne da bi se mu bilo treba še kaj pokoriti in trpeti v vicah. O, kako srečni so tretjeredniki, ker imajo tako bogat zaklad odpustkov na razpolago! Blager jim, ako pridno zajemajo iz zakladnice odpustkov!

Poleg navadnih odpustkov dobe tretjeredniki večkrat na leto tudi vesoljno odvezo in papežev blagoslov. Po vesoljni odvezi in po papeževem blagoslovu so pa tretjeredniki deležni poleg popolnega odpustka mnogih časnih in večnih, telesnih in dušnih dobrot.

Glede odpustkov se torej tretjeredniki mnogo na boljšem, kakor pa navadni kristijani.

Prav posebna milost in dobrota, ki jo daje tretji red svojim udom, je skupnost vseh dobrih del in vsega zasluženja. Karkoli dobrega in zaslujljivega stori vsak posamezen Frančiškov otrok, to koristi tudi vsem drugim Frančiškovim otrokom. Ako opravlja eden ali drugi član prvega, drugega ali tretjega reda dobra dela, recimo, da pridno moli, se zatajuje, se posti, daje mnogo miloščine, nima zasluženja samo on, ampak ga imajo

tudi vsi tretjeredniki. Tako pomagajo Frančiškovi otroci sè svojimi dobrimi deli drug drugemu v nebesa.

In ko tretjerednik umrje in se preseli v večnost, mu tretji red pomaga tudi na onem svetu, ako je še kakšne pomoči potreben. Pokojni tretjeredniki so še po smrti deležni mnogih svetih maš, svetih obhajil, svetih rožnivecev in drugih dobrih del, ki jih darujejo za nje še živi tretjeredniki. Vsak tretjerednik je namreč dolžan za vsakega umrlega tretjerednika moliti sveti rožnivenec in darovati sveto obhajilo ali kako drugo dobro delo.

* * *

Po vsi pravici torej lahko rečemo, da ne daje nobena bratovščina ali družba svojim udom toliko milosti in dobrot, kaker tretji red sv. Frančiška. Tretjeredniki so pod posebnim varstvom Jezusovega Srca, preblazene Device Marije in svetega Frančiška. Tretjeredniki imajo toliko pripomočkov zveličanja in toliko odpustkov na razpolago, da se prav lahko zveličajo, ako imajo le voljo zveličati se.

Nihče torej ne spolnjuje tretjerednih dolžnosti zastoj. V življenju in po smrti izkazuje tretji red svojim udom nešteto dobrot in milosti! O, da bi se kristjani v večjem številu oklenili tretjega reda, se posluževali njegovih milosti in dobrot ter si nabirali zaklade za nebesa, kaker uči in opominja božji Zveličar Jezus Kristus rekoč: „Nabirajte si zakladov v nebesih, kjer jih molj in rja ne konča in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne vkradejo.“ (Mat. 6, 20.)

P. MARIJOFIL HOLEČEK.

Tolažnik najboljši nam, Sladkomili gost dušam, Sladko osvežilo ti!

(Binkoštna sekvencija 3. kltica.)

Brez pretiravanja lahko trdim, da ima angelj tolažbe v dolini solz mnogo nujnega in težavnega posla. Saj krvavé srca vseh. Teža prekletstva leži na zemlji in raznovrstno zlo kali mir in veselje srca. A največje zlo je greh, neredna nagnenja, strasti ter poželjivost. Ta zla nas neprenehoma nadlegujejo.

Spokornika straši pogled v preteklost, pravičnega pogled v bodočnost, vse brez izjeme pa negotovost, kakšna bo naša večnost. Ta stoka pod težo dvojb, drugi se zvija v praznoti in zapuščenosti, tretjega preganja nemirna vest. Eden se noč in dan peha za svet, drugi za nebesa. Bogatin, ki bi lahko užival svet, leži prikoyan na posteljo, berač pa, ki nima niti za sol, se veseli zdravja še v pozni starosti. Ali se vam ne zdi, predragi bravci, da je človeška družba nepregledna procesija samih trpinov? Gotovo! Zato pa tudi vsi potrebujemo tolažbe; zato tudi vsi iščemo angelja tolažbe, ki

nam bo, kaker nekedaj trpečemu Jezusu na Oljiski gori, prinesel kelih tolažbe in otrl solze bridkosti. In kedo je ta angel tolažbe? Kedo drugi, kaker Sv. Duh — Tolažnik najboljši nam.

Sam Jezus Kristus, Sin božji, nas je na to opozoril: „Tolažnik pa, Sveti Duh, ki ga bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse . . . Zato naj se vaše srce ne straši, in naj se ne boji.“ (Jan. 14. 26. 27.) Kako pa Sv. Duh tolaži uboge Adamove otroke? Pri tem tako važnem poslu božje ljubezni se Sv. Duh poslužuje različnih pripomočkov; mej temi zavzemata najodličniši mesti: sv. pismo in sv. zakramenti.

Sv. pismo, knjiga vseh knjig, je pisanje, ki ga je nebeški Oče poslal iz nebes svojim v pregnanstvu živečim otrokom. Narekoval je to pismo sam Sv. Duh, „Bog ljubezni in tolažbe“ ljudem v tolažbo in razsvetljenje. Umevno je torej, da bi morali mi otroci božji to očetovo pismo pogosto brati. A zdi se mi, da se ga bojimo; saj bi drugače ne bilo mogoče, da bi sv. pismo tako malo poznali, še manj cenili in ga tako malo uvaževali. In vender bi nam moralo biti sv. pismo vodilo našega življenja.

Koliko bolje so umeli to skrivnost kristijani prvih časov! Le pogledjmo jih in učimo se od njih. Oni so sv. pismo vsaki dan z veseljem in pobožno brali ali pa vsaj poslušali; po naukih sv. pisma so uravnali svoje življenje. Iz knjig sv. pisma so zajemali modrost, zato so pa tudi modro živeli. Iz knjig sv. pisma so zajemali spoznanje, da je vse ničemrnost, zato so se pa toliko bolj vadili in urili v nebeški učenosti. V knjigah sv. pisma, ki nam nudijo toliko zgledov polnih tolažbe in spodbude so iskali v urah bridkosti in stiske tolažbo, zato so pa tako vdano nosili jarm zemeljskega življenja in prenašali najgrozovitiša preganjanja. Sv. pismo je bilo kristijanom prvih časov — knjiga življenja, zato so pa tudi raje žrtvovali svoje življenje, kaker pa knjige sv. pisma.

Ni čuda, da je bilo njihovo življenje tako sveto; saj jih je sam Sv. Duh vodil po svojih knjigah, polnih svetih navodil, naukov in ukazov.

Dandanašnji kristijani sv. pisma več tako ne vpoštevajo, kaker ta zlata knjiga resnično zasluži. Kedo še bere sv. pismo? To svojo nemarnost celo opravičujejo rekoč: „Mi ne smemo brati sv. pisma.“ Da je ta trditev iz trte izvita laž, je jasno vsakemu razsodnemu resnicoljubu. Sv. Cerkev namreč kristijanom vedno toplo priporoča branje sv. pisma. Ona zahteva, naj pridigar pridiguje na temelju sv. pisma, in kedor ne ravna tako, ta mlati prazno slamo. Sv. Cerkev svetuje duhovnikom, naj prav pridno prebirajo sv. pismo vsaki dan, ker bodo iz njega zajemali učenost, luč in modrost za svojo ne ravno lahko službo v vinogradu Gospodovem. Sv. Cerkev je vedno pospeševala poljudne izdaje sv. knjig namenjenih svetnim ljudem.

Sv. Cerkev torej močno želi, da bi kristijani mnogo in radi brali sv. pismo, a kristijani nočejo poslušati svoje matere.

Le pogledjmo, kako je v tem oziru med Slovenci. Mi Slovenci imamo dobro in lepo sestavljeno sv. pismo, ki ga je izdala družba sv. Mohorja. A kaj je ž njim? Vse zaprašeno leži kje za pečjo ali v podstrešju, kjer ga glodajo miši, podgane in črvi. Če ga ni zadela ta usoda, ga pa najdeš celo

na nedostojnih krajih, ali pa v jedilnih shrambah, kjer ga rabijo za zamaške ali pa za zavitke. Ali ni to zloraba svetopisemskih knjig?

Nikari posnemati takih kristijanov; spoštujte te sv. knjige! Pogosto jih prebirajte z razlaganjem vred, posebno sv. evangelije; zapomnite si dobro prelepe podučne zglede, ki vam jih nudi ta nebeška knjiga življenja, katere globokih studencev modrosti in tolažbe ne bote nikedar izčrpali, ker jih napolnuje sè svojo modrostjo in tolažbo neskončno modri tolažnik Sv. Duh. Nauki in zgledi teh knjig vas bodo tolažili v urah poskušnje, da ne bote omagali, ampak da bote pogumno in neustrašeno nadaljevali hojo za Kristusom. A s tem, da sami spoštujete in prebirate sv. pismo, še nikaker niste zadostili dolžnosti, ki jo imate do sv. pisma. Navajati morate tudi druge k branju sv. knjig. S tem bote vršili brez vrišča in hrušča delo preporoda človeške družbe, ki je v svoji razdvojenosti tako zelo potrebna dobrega tolažnika in veččega vodnika v zaslepljenosti, v kateri je popolnoma zgrešila svoj namen na zemlji in ž njim tudi svoj konečni cilj.

Drugi pripomoček, katerega se poslužuje sv. Duh, da nas tolaži, so sv. zakramenti.

Tolaži nas zavest, da smo pri sv. krstu postali člani in otroci sv. Cerkve ustanovljene od Jezusa Kristusa v zveličanje vseh, ki jo sprejmejo za svojo duhovno mater, in ki se ravna po njenih naukih. Kako tolažilno je za nas, da smemo sè sv. apostolom Pavlom govoriti: „Vem, komu sem verjel in sem prepričan, da more to, kar mi je izročil, ohraniti do tistega dne.“ (II. Tim. 1, 12.)

Apostol hoče reči: Vem, kako resničen je Bog v svojih obljubah in kako mogočen, da jih izpelje. Zato sem izročil njemu sebe, svoje zdravje, trpljenje in napore, ki so sadovi mojega oznanjevanja. Vse to je v njegovih rokah dragoceno seme, iz katerega bo zrastle slava in sreča za tisti dan, v katerem bo on povrnil vsaketeremu plačilo za storjeno delo. (Martini: La sacra Biblia XII. 181.) V sredi boja „z mesom in krvjo, s poglavarstvi in oblastmi, z gospodovavci temnega sveta in hudobnimi duhovi v podnebnju“ (Efez. 6, 12.) v tem boju nas tolaži zavest, da nas je Sv. Duh pri zakramentu sv. birme sprejel za svoje vojščake in nas je oborožil sè svojimi sedmerimi darovi, da ne opešamo vsled ran zadobljenih v krvavem metežu, da ne omagamo, ampak da se vztrajno borimo do konečne zmage.

Kaj naj rečem o tolažbi, ki jo zajemamo iz zakramenta sv. pokore? Kaj doživlja grešnik, ko zasliši besede odpuščanja, ki mu jih govori spovednik v imenu Jezusovem, o tem piše sv. Avguštin: „Ako je že sladko jokati nad storjenimi grehi, o kako sladko bo še le veseliti se s teboj, o Bog! Več veselja sem občutil v eni solzi kesanja, kaker v vsem uživanju svetnega veselja.“

Ali naj vam nadalje opišem veselje in tolažbo, ki jo čuti in doživlja naša duša, kedar se dobro pripravljena v srčnem hrepenenju združi sè svojim ženinom, ehvarističnim Jezusom? Ne zdi se mi neprimerno! Pojdite sami k njemu, poskusite in sami boste občutili, kako sladak je Gospod onim, ki ga ljubijo; spoznali bote razpoloženje neveste v Visoki pesmi, ko kliče:

„Povej mi ti, ki te ljubi moja duša, kje paseš, kje počivaš opoldne, da ne začnem tavati za čredami tvojih tovarišev“. (1. 6.) „Posipajte me s cveticami obsujte me z jabolki, ker od ljubezni medlim“. (2. 5.) „Jaz spim, pa moje srce čuje glas mojega ljubega in moj ljubi je moj“ (6. 2), in doživeli bote, če bote sodelovali z milostjo sv. obhajila, kar je doživel David, ko je na begu pred Savlom poln hrepenenja po Bogu klical: „Eno sem Gospoda prosil in ga še bom prosil, da bi prebival v Gospodovi hiši, da bi gledal sladkost Gospodovo in obiskoval njegov tempel“ (Ps. 26, 4.) „O Bog, moj Bog, sè svitom vred čujem pri tebi, moja dušo žeja po tebi . . . o kedaj bom vender prišel k tebi“ (Ps. 62, 2).

Ali ste že bili kedaj pri bolniku, borečemu se sè smrtjo in stoječemu pred pragom večnosti? Tu nam stopi jasno pred oči vsa človeška slabost. Že sama misel na smrt je grenka in strašna, kaj še, če moraš smrti od blizu gledati v obraz. Kje je dobil bolnik, ki je še pred kratkim trepetal ko trepetlika, obupaval ko vtopljenec, ki se krčevito oprijemlje slamnate bilke, toliki mir in tolažbo, da kliče sè sv. Pavlom: „Želim razvezan in s Kristusom biti“. Sedaj rad umrjem, o le pridi smrt, ne odlašaj več in pelji me k Bogu. Kaj mislite, odkod ta sprememba? Tolažnik Sv. Duh mu je podelil srčnost in moč v zakramentu sv. poslednjega olja.

In vi očetje in matere, vi možje in žene, vaš stan ni nikaker lehak, poln odgovornosti je ter bridkosti in zahteva celega moža, celo ženo. Kot ženin in nevesta sta videla na dan poroke pred seboj lepo, gladko, široko, zložno in senčnato pot, posuto sè samimi lepo dišečimi, oko in srce razveseljujočimi cveticami. Kako lep se vama je zdel svet, ko sta zapuščala poročni oltar . . . Prepričana sta bila, da vama tega veselja, te sreče ne more razdreti nobena sila, noben vihar. Pa kako kmalu sta morala občutiti, da je sreča opoteča. Vsaki mesec vaju je morda pozdravil s kakšno žalostno novico, vsako leto je potrkala na vrata vajinega raja roka nesreče. Z neusmiljeno roko vama je usoda rušila zlate gradove, ki sta si jih zidala poročni dan; z brezobzirno silo je razpihaval vihar raznih poskušenj lepe sanje medenih tjednov. Morda niti eno leto nista vživala one sreče, onega veselja, o katerem sta sanjala kot ženin in nevesta.

A kdo vama je dajal pogum in tolažbo, da navzlic vsemu temu razočaranju nista zgubila srčnosti, ampak da sta z junaško krščansko srčnostjo prestregla vsaki udarec? To pomoč in tolažbo vama je podelil Sv. Duh v zakramentu sv. zakona, ki sta ga pred toliko in toliko leti dobro pripravljena prejela in ki vama je zato neprestano donašal nove dejanske milosti. Ali nam ne dokazujejo te resnice tudi nesrečni in nezadovoljni „krščanski“ zakonski?

Večina ljudi misli, da duhovniški stan ne pozna ne solz, ne trnja, da je duhovniški stan eden izmed tistih srečnih stanov, ki jim sonce sreče nikedar ne zatone. Če je kedo takih misli, se zelo zelo moti. Odkrito povemo, da cvete ravno duhovniku po srcu božjem malo cvetic veselja in sreče. Svojo edino veselje zajema iz zavesti, da zvesto vrši službo delavca v vinogradu Gospodovem. Ako pa duhovnik nima te zavesti, kaj naj ga potem

še osrčuje, kaj veseli še na svetu? Ali morda pogled na grešni svet, ki prezira nauk sv. evangelija, ki odklanja ljubeznivo roko božjo, ki se norčuje iz čednosti, jo tepta in smeši, ki zametuje milost, ki mu vso nesebično ljubezen in skrb vrača sè sovraštvom, sumničanjem, obrekovanjem in preganjanjem? Ali naj ga veseli zavest, da nima nobenega uspeha, ali žalostna skušnja, da se svet bolj in bolj oddaljuje od Boga? To ga ne more razveseljevati. Zato je tudi duša takega duhovnika večkrat žalostna do smrti, kaker nekoč Jezusova na Oljjski gori. Le Sv. Duh ga more tolažiti in ga tudi v resnici tolaži v takih trenutkih dušne žalosti in toge. Sv. Duh mu je podelil v zakramentu sv. mašniškega posvečenja moč, da more iz ljubezni do Jezusa kljub vsem oviram vršiti nemoteno svojo službo v čast božjo in v prid onim kristijanom, ki se ne vpirajo milosti božji. Le Sv. Duh mu deli nebeško modrost, da ga ne bega sramotni križ, ki ga tudi njemu, ko nekedar Jezusu Kristusu, nalagajo lastni domačini ko plačilo za ljubezen in požrtvovalnost.

Predragi brayci! Prepričali ste se, da nas Sveti Duh lepo in uspešno tolaži v sv. pismu in v sv. zakramentih po stanovski milosti, ki jo deli vsakemu stanu v toliki meri, koliker jo vsakedo potrebuje za svoj srečen obstanek tu v življenju in za svoje večno zveličanje. A vrhutega nas Sv. Duh tolaži tudi še po posvečujoči milosti božji, ki nas dela otroke božje in dediče nebeškega kraljestva, tolaži nas tudi po dejanskih milostih, ki nas usposablajo, da ne zapravimo te krasne večne dedščine. Tolaži in razveseljuje nas Sv. Duh tudi po vesoljnem stvarstvu, ko nas opozarja na lepoto, modrost, veličanstvo, ljubezen in usmiljenje Stvarnikovo; tolaži nas z mislijo na večnost, kjer bodo pravični prejeli obljubljeni plačilo.

Sv. Duh nas dalje tolaži po misli na Marijo, prebleženo devico, ki je začetek našega življenja, devica usmiljena in milosti polna, mogočna in ljubezniva naša mati. Predvsem pa po misli na Jezusa, v presv. Rešnjem Telesu pričujočega Boga in človeka, ki nam je pot, resnica in življenje, naš začetek in konec, v katerem okuša dober kristjan nebesa že na zemlji.

Sv. Duh je torej naš najboljši tolažnik, on je vir vse naše tolažbe, take tolažbe, brez katere ne moremo srečno živeti, tolažbe, ki je glavni pogoj našega duhovnega izpopolnjevanja. Zato kličimo prav pogosto: „Pridi sveti Duh, tolažnik najboljši nam“, in to tembolj, ker je Sv. Duh tudi „sladkomili gost dušam!“

Te na videz priproste besede segajo večkrat zelo globoko v naše duhovno življenje, da, naravnost v našo naravo. Razmotrivajmo nekoliko o skrivnosti: dušam sladkomili gost.

Ako je Sv. Duh gost naših duš, potem mora on v njih prebivati in sicer ne samo po svojih darovih, sadovih in milostih, ampak osebno. In da je to resnica, nam potrjuje sv. apostol, ko govori: „Ali ne veste, da ste tempelj Sv. Duha?“ (I. Kor. 6. 19.) Sedaj pa premislite nekoliko natančnije te besede, občudujte vzvišenost našega telesa in zgražajte se nad podlostjo in surovostjo kristijana, ki z grehom to svetišče onečasti in razdene. Vandalizem! bi rekli moderni.

Po tem skrivnostnem osebнем bivanju Sv. Duha v naših dušah postanemo podobni presv. Trojici. V tej tajinstveni združitvi začutimo vso ljubezen, s katero nas odlikuje Bog. Mi postanemo predmet dopadenja božjega. Bivanje Sv. Duha v naših srcih nam je tudi poroštvo našega zveličanja. Ali ni potem Sv. Duh res našim dušam dobrodošli gost? Gotovo! A ravno zato, ker nam je dobrodošli gost, ga ne smemo prezirati, žaliti ali celo sovražiti ampak mi moramo obračati nanj vso svojo pozornost.

Dobro si zapomnimo, da je Sv. Duh tu na zemlji naš gost. Zato se kaj lahko pripeti, da ga preženemo iz svojih src. In to brezmejno netaktnost zagreši vsak, kedor smrtno greši. Pa kaj govorim o smrtnem grehu! Ljubega gosta ne smemo samo ne odpoditi, ampak tudi žaliti ga ne smemo. Ako torej Sv. Duha resnično ljubimo, se bomo skrbno ogibali tudi malih prostovoljnih grehov. Nasprotno pa mu bomo pripravili v naših srcih koliker mogoče lepo, ozaljšano in udobno prebivališče, vsaj je on „ljubezen sama“, kateri moramo darovati svoje celo, nedeljeno srce.

Predragi! Ako bote na ta način v strahu božjem živeli in Sv. Duhu darovali svoja srca, čista in lepa, o potem ste lahko prepričani, da vam bo on to vašo pozornost, to vašo skrb, to vašo ljubezen in vljudnost poplačal s stoternimi obrestmi. Saj o njem poje sv. Cerkev dalje: „Sladko osvežilo ti!“

Sv. Duh nas krepča in osvežuje tu na zemlji, v vicah in v nebesih.

Naše zemeljsko potovanje je podobno potovanju Izraelcev skozi puščavo v obljubljeni deželo. Kaker je Bog Izraelce krepčal na razne načine, sedaj se senco oblačnega stebra in hladilno vodo, sedaj zopet z mano in jerebicami, slično krepča tudi Sv. Duh nas popotnike, kedar pod težo dnevne vročine zdihujemo in omagujemo. S to ali ono milostjo nam osladi grenki kelih vsakidanjih težav, s to ali ono tolažbo nam lajša butaro vsakidanjih križev, da na novo pokrepčani pogumno nadaljujemo strmo pot proti koječnemu cilju.

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

DRUGI DEL.

O ovirah popolnosti.

(Dalje.)

Mlačnost lahko pelje v pogubljenje.

v. evangelist Luka piše v svojem evangeliju o ubogi, bolni ženi: „Glej, bila je žena, ki je imela duha bolezní osemnajst let: in je bila sključena in se nikaker ni mogla kvišku zravnati.“ (13. 11.)

Stanje te žene je nekaka podoba mlačnih duš. Njih misli in želje so vsled mlačnosti tako priklenjene na zemljo, da ne morejo svojega srca povzdigniti proti nebesom. Glavne dolžnosti še spolnujejo, a v sebi nimajo prave ljubezni do Boga.

Za vse drugo so morebiti zelo skrbni; hiša in gospodarstvo je v lepem redu, pri ljudeh veljajo za dobre, toda proti Bogu so skopi, vsak večji trud za božjo čast jim je odveč. Molitev zanemarjajo, sv. zakramente redko prejemajo, v cerkvi so polni raztresenosti, v dobrih delih nemarni, zatajevanje poznajo le po imenu. Boga še nočejo naravnost zapustiti, ker se bojijo pekla; da bi kaj več storili za svoje zveličanje, zato jim manjka ljubezni in gorečnosti.

Čim bolj se pa ohlaja ljubezen, tem bolj nevarna je mlačnost, tem manj se upirajo smrtnemu grehu. Ker so mlačni do Boga skopi, jim tudi Bog začne svojo posebno pomoč odtegovati, ki bi jih drugače obvarovala smrtnih grehov. Po nauku sv. cerkve je taka posebna pomoč božja vsakemu potrebna, ki hoče vstrajati v milosti božji. Sv. Tridentinski zbor se glede tega tako izraža: „Kedor bi trdil, da more opravičeni brez posebne milosti božje ostati v začeti pravičnosti, naj bo izobčen.“ (Sess. 6. can. 22.)

Ta kazen je popolnoma zaslužena. Čisto naravno je, da Bog ne bo delil posebne pomoči onim, ki Bogu le toliko dajo, kolikor je neobhodno potrebno za zveličanje. Bog jim bo sicer dal navadno milost za zveličanje, a ne posebne milosti, brez katere ni stanovitnosti v posvečujoči milosti božji.

Zato mlačna duša ne dobiva tolažbe v molitvi, pri sv. maši, pri spovedi, sv. obhajilu, pridigah in družih pobožnostih; vse, kar je duhovnega ji postane zoprno; polagoma začne vse po vrsti opuščati in ker s tem zame-tava pripomočke, zgubi nazadnje zveličanje samo.

To je tisto v resnici nevarno stanje mlačnosti, ki kristjana lahko pogubi. Ta dušna bolezen spravi več duš v pekel, kaker sušica teles v grob, dasi je sušica ena najbolj razširjenih bolezní.

Nihče ni varen pred mlačnostjo.

Evprecijan je živel že veliko let v samostanu in se je odlikoval v vseh krščanskih čednostih. Bil je goreč v molitvi, neutrudljiv v zatajevanju, točen v pokorščini in natančen v spolnjevanju redovnega vodila. Dvakrat je bil v ječi zavoljo sv. vere, dvakrat so ga pagani neusmiljeno bičali, pa je vselej ostal stanoviten. Vsi so ga imeli za svetnika. Toda polagoma je začelo giniti njegovo hrepenenje po popolnosti, pojemati je začela njegova pobožnost in ravno tako njegove čednosti. — Evprecijan je postal mlačen, vedno bolj mlačen, slednjič je padel v smrtne grehe, iz katerih se ni več vzdignil; nekedaj najgorečnjiši v samostanu je umrl zakrknjen v svojem grehu. (S. Theodor. Studita.)

Podobno se je godilo škofu sardeskemu, zato je sv. Janez dobil povelje od Jezusa Kristusa, naj mu piše pismo sledeče vsebine: „Vem za tvoja dela, da nisi mrzel ne gorak; o da bi bil mrzel ali gorak! Ker si pa mlačen in ne mrzel in ne gorak, te bom začel pljuvati iz svojih ust. (Skr. razod. 3, 15. 16.)

S temi besedami je hotel Kristus reči: Vem, da nisi ne hudoben in ne dober, nimaš posebno hudega nad seboj, pa tudi ne pravega dobrega: o da bi imel vsaj eno izmej tega!

Kristus ne misli s tem, kaker da bi mu bila hudobija kedaj všeč; pač pa da je stan očitne hudobije večkrat manj nevaren, kaker stan mlačnosti. Očitnega grešnika je lažje privedi do spoznanja, kaker mlačnega. Mlačen kristjan se namreč v svojem zaslepljenju drži za popolnega, in tako ne more ozdravljen biti. Kaker človek mlačno vodo izpljune, ker se mu vzdiguje, tako je mlačnost zoprna in gnjusna pred Gospodom, ki hoče odločno vero in odločno ljubezen. (Allioli.)

Tem besedam naj še sledijo besede veljavnega moža, sv. Bernardina, ki tako graja žalostni stan mlačnosti: „Velik grešnik, ki spozna svoje hudobije, se trese in kliče: „O jaz siromak, koliko hudega sem storil!“ Mlačni pa pravi: „Kaj sem pa hudega storil? Ne kradem, nisem izdajavec, ne prešuštnik i. t. d. Na ta način se opravičuje, in ne spozna, kako daleč je že zašel.“ (In Quadrag. serm. 7. part. 3.)

Mlačnost je tedaj huda ovira kršč. popolnosti in poleg tega vedna nevarnost, da človek zabrede v smrtne grehe.

d) Nekatera sredstva zoper mlačnost.

Sredstev zoper mlačnost je veliko; glavna bi bila sledeča:

1.) Prosi Boga za pomoč, da bi se mogel mlačnosti otresti! Sv. Alfonz priporoča prosivno molitev kot najizdatniše sredstvo zoper mlačnost. Ni mogoče, da Bog ne bi uslišal kristjana v tako važni reči, saj je sam rekel: „Prosíte in se vam bo dalo; iščíte in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo. (Mat. 7, 7.). — To molitev je pa treba podpreti z resnično željo znebiti se mlačnosti in se zanaprej popolnoma Bogu darovati. Molitev na ta način podprta, je tako močna, da more oblake predreti.

2.) Poleg molitve se vadi tudi v ljubezni božji! Ravno mlačnost je tista spaka, ki nam jemlje, oziroma manjša ljubezen do Boga. S pisanjem se učimo pisati, z branjem brati, z molitvijo moliti; ravno tako se učimo z ljubeznijo Boga prav ljubiti in se vstrajnostjo priti do tiste popolnosti, ki vsako mlačnost izključuje.

3.) Spominjaj se pogosto svoje smrti! Misli, kako gotova je smrt, pa kako negotova ura smrti. Od tod Jezusov opomin: „Čujte tedaj, ker ne veste, katero uro bo vaš Gospod prišel.“ (Mat. 24, 42.)

„Delajmo pa dobro, in se nikar ne utrudimo, ker ob svojem času bomo želi, ako se ne vtrudimo.“ (Galač. 6, 9.) „Glej, pridem hitro, in moje plačilo je z menoj, da vsakemu povrnem po njegovih delih.“ (Skriv. raz. 22, 12.)

4.) Stopi večkrat v duhu v vice, kjer trpijo duše vsled mlačnosti nepopisljivo trpljenje... Poglej pa tudi v pekel, tam najdeš brez števila duš, ki so mlačno živele in v grehu končale... Boj se — če si mlačen —

da tudi tebe zadene enaka usoda! Svetniki so se bali in so modro ravnali. „Začetek modrosti je strah božji.“ „Videl sem, pravi sv. Bernard, oderuhe, krvoločne vojake, nečistnike in nevernike, ki so se spokorili in poboljšali, nisem pa nikoli videl, da bi se kak mlačni k Gospodu spreobrnil.“

5.) Misli večkrat na življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, na gorečnost apostolov in drugih svetnikov in svetnic, na trud misijonarjev, na življenje in žrtve zares pobožnih ljudi sedanjega časa. Njih lepi zgledi so jako pripravi, da te zdramijo iz mlačnosti in te vnamejo s pravo gorečnostjo.

Še celo slabi zgledi posvetnjakov nam morejo služiti k dobremu. Sv. škof Non (Nonnus) si je postavil v svariven zgled Pelagijo, ki je bila velika grešnica, pozneje pa velika spokornica. Ko jo je videl po mestnih ulicah jahati z omamljivim sijajem in drznostjo, je zdihnil: „Koliko truda in časa stane to nesramnico, da bi grešnim ljudem dopadla, jaz pa se tako malo potrudim, da bi dopadel Bogu!“ In spokorni mož je točil ob takem premišljevanju bitke solze. (S. Hieron. Vita S. Pelag.)

6.) Če imaš priložnost, vdeleži se misijona ali duhovnih vaj. Veliko kristjanov je po misijonski dolgi spovedi zopet prišlo na pot gorečnosti in so se za vedno rešili mlačnosti. Tudi dobro opravljene duhovne vaje so zelo dober pomoček proti mlačnosti.

Sv. Alfonz je bil v deških letih jako pobožen. Pozneje je postal odvetnik in je ko tak začel polagoma pešati v gorečnosti. Smrtno sicer ni grešil, a popuščal je v ljubezni do Boga, pobožnosti in molitve je večkrat zanemarjal in jelo so ga mikati posvetne veselice. Opravil je duhovne vaje in njegova prejšnja gorečnost se je poživila.

11. Skušnjave — ovira popolnosti.

Pri skušnjavah je posebno važno to, da so le takrat ovira popolnosti, če se jim vdamo; če se pa proti njim vojskujemo, nas celo vspešno vodijo do popolnosti in svetosti. Ker so skušnjave za marsikoga huda nadloga, si jih moramo bolj natančno ogledati, da ne bomo v njih preboječi, pa tudi ne predrzni.

a) O skušnjavah sploh.

Zveličar nas opominja: „Čujte in molite, da ne padete v skušnjava!“ Isti opomin je tudi v prošnji Gospodove molitve: „In ne vpelji nas v skušnjava!“

„Ne vpelji nas v skušnjava,“ moli že mali otrok, še preden začne v šolo hoditi, in ki komaj ve, kaj je skušnjava. „Ne vpelji nas v skušnjava,“ molita mladenič in dekle, dobro se zavedajoča skušnjav, kaker tudi nasledkov. „Ne vpelji nas v skušnjava,“ moli odločen mož in krepka žena, katerima je dobro znano, da so skušnjave včasih hujše, kaker njuna krepkost in odločnost. „Ne vpelji nas v skušnjava,“ moli tudi sivolasi starček in vpognjena starka, ki sta jih že toliko prestala in se dobro zavedata, da one tudi starosti ne prizanašajo.

„Vojskovanje je življenje človekovo na zemlji,“ piše trpko skušani Job. (7. 1.) Jezus je pa rekel: „Duh je sicer voljan, a meso je slabo.“ (Mat. 26. 41.) Človek ima neprestan boj mej duhom in mesom, neprestano se vojskuje s svetom, mesom in hudobnim duhom.

Vsi vemo, kako nas naše telo pogosto sili v greh, zlasti v kako umazano veselje in grešne naslade. Prav tako vemo, kako si prizadeva hudobni duh omamiti nas, da bi pehnili od sebe Kristusa in bi njemu služili. Isto velja o grešnem svetu, ki vse stori, da bi se njemu vrgli v naročje.

Kaj so skušnjave?

Skušnjava je vse tisto, kar nas v greh napeljuje, kar nas draži, da bi grešili. Če se hočemo izraziti bolj učeno, bomo rekli: Skušnjava je notranje spodbujanje k grehu, ki se vzbuja vsled naše sprijene narave, ali pa vsled vpliva hudobnega sveta in satana. Po nauku sv. Cerkve prihaja večina skušnjav ali naravnost ali nenaravnost od satana, zato recimo: Skušnjave so vpliv hudobnega duha na nas iz namena, da bi nas v greh zapeljal.

Ali so skušnjave greh?

Skušnjava sama na sebi še ni greh, ampak le vabi v greh; ne more nam škodovati, dokler ne privolimo vanjo. Naj je misel še tako ostudna, želja še tako namljiva, počutnost še tako razburjena, dokler se s skušnjavo vojskujemo, še nismo premagani in nismo grešili. Ako je naša volja popolnoma trdna, tako da nič ne odjenjamo, pri vsi odurni skušnjavi ni prav nobenega greha, ne velikega, ne malega.

Sv. Katarina Šijenska je bila nekoč hudo skušana od neprestanih napadov mesa. Tu se ji prikaže Jezus v vsi ljubkosti. „Oh, Jezus, kje si bil, ko je tako ostudna strast razburjala moje srce,“ ga nagovori Katarina. Jezus pravi: „V tvojem srcu sem bil, Katarina, in sem tebe opazoval, kako si se borila.“ Katarina: „Pa kako si mogel biti v mojem srcu, ki e je žalilo s tako grdimi mislimi?“ Jezus: „Ali si imela dopadajenje nad temi predstavami?“ Katarina: „Ne, moj Gospod, nič hujšega bi se mi ne moglo zgoditi, kaker da so se te ostudne skušnjave lotile mojega srca.“ Jezus: „Ravno to je, kar me je vleklo k tvojemu srcu.“ (Surius, 20. april.)

Kako nastane iz skušnjave greh?

„Prva iskrica skušnjave se v glavi rodi; to je misel na katero reč ali dejanje, ki je zoper božjo voljo. Začetek skušnjave je huda misel, katera po sebi še ni grešna, dokler nam ne dopada. Hude misli pridejo večkrat same od sebe in so podobne roparskim pticam, katere ne škodujejo, če jih hitro odpodimo. Kaker hitro pa huda misel v srce stopi, se zbudi huda želja, in ta je nevarna korenina, iz katere lahko zraste greh.

Huda želja, če se ne zatara, raste enako ognju, ki se piha; skušnjavec je pa tisti, ki ogenj piha. Huda želja dobiva čimdalje večjo moč; človeka

zmoti in preslepi, da pozabi na Boga; ne mara sicer greha in pogube, ne sramote in škode. Želja pa premaga voljo človekovo, da v greh privoli. Tako se iz skušnjave, če je ne premagamo, rodi greh." (Goffine str. 171.) Sv. Fr. Sal. našteva tri stopnje, ki peljejo iz skušnjave do greha: skušnjava, dopadajenje in privoljenje. Nadalje pravi: „Čeravno se pri vsakem grehu ne dajo določno spoznati te tri reči, vendar se pa dajo prav natanko in vidno razločevati pri velikih in hudih grehih.“ (Filot. str. 343.)

Prva stopnja je skušnjava sama; semkaj spada tudi začetek skušnjave. Taka skušnjava n. pr. k požrešnosti, maščevalnosti, poželjivosti itd. še ni greh, marveč je pred Bogom celo zaslužljiva, če se ji takoj zoperstavimo. Dokler prav nič ne privolimo, ni nobenega greha, kaker zagotavlja sv. Avguštin: „Prostovoljnost za greh je nekaj tako bistvenega, da o grehu na noben način ne more biti govora, če dotično dejanje ni prostovoljno.“ (De vera relig. l. 2. c. 14.)

Druga stopnja je veselje (dopadajenje) nad skušnjo in sicer veselje, ki vsaj nekaj trenutkov traja. Veselje nad skušnjo je greh in sicer velik greh, ako je stvar, nad katero imaš dopadajenje, smrtno grešna; mali greh, ko bi bilo dotično le mali greh, če se zvrši.

Ta nauk nam v pomirjenje pobožnih in boječih duš bolj natančno razlaga sv. Fr. Saleški, ki piše: „Dobro pazi na razloček, ki je med občutkom in privoljenjem, in sicer v tem, da občutke more človek čutiti, čeravno mu niso všeč, ne more pa privoliti, če mu niso všeč . . . Zato nam skušnjava ne more škodovati, dokler nam je zoperna, akoravno bi trajala dolgo časa. Kar pa tiče dopadajenje, ki utegne priti vsled skušnjave, moram opomniti, da imamo v svoji duši dvojno delovanje, nižje in višje; in nižje se noče vselej ravnati po višjem, marveč deluje posebej samo za se. Zato se zgodi večkrat, da je nižjemu delu naše duše skušnjava všeč, višji pa ne privoli, temveč se celo protivi. To je tisto nasprotje in tisti boj, ki ga opisuje sv. apostol Pavel, ko pravi, da se meso vojskuje zoper duha, da imamo postavu udov, katera nasprotuje postavi duha.“ (Filot. str. 344.)

Po besedah tega velikega učenika v duhovnem življenju človek čuti v sebi dvojno poželjenje, eno ga vleče proti nebu, drugo proti peklu. Zgoditi se more, da to nizko poželjenje dušo popolnoma prevzame, a vendar ga skušnjava ni omadeževala, če je le vstrajal pri trdnem sklepu, v skušnjo ne privoliti, četudi je bil v svoji duši popolnoma zbežan vsled silnih napadov skušnjav. In ako se je pri tem prikradlo kako dopadajenje nad skušnjo vsled hudega poželjenja, to dopadajenje ni bilo prostovoljno, torej tudi ne grešno.

Tretja stopnja je privoljenje v skušnjo; to je pa vselej greh. Skušnjo čutiti ni greh, a v skušnjo privoliti je vedno greh in sicer ali smrtni ali odpustljivi. Velikost greha se ceni po tem: če je stvar važna ali ne, če se greh popolnoma spozna ali ne, če se v greh popolnoma privoli ali ne. Vse troje: važnost stvari, popolno privoljenje in popolno spoznanje se zahteva za smrtni greh. Kar zadeva sv. čistost, je stvar kmalu važna, tako da so že same misli smrtni greh, če se jih človek veseli in popolnoma privoli vanje.

Če skušnjavo čutite, se ne čudite; toda če hočete, da ne bo greha pri nji, se ji takoj spočetka odločno ustavite, govorite v svojem srcu: rajši smrt, ko greh; ta sklep obnavljajte, dokler ne mine skušnjava. Pri skušnjavi pa kar mirni ostanite; koger namreč skušnjave preveč zbegajo, premalo zaupa na Boga in njega skušnjavec lažje premaga, da nazadnje res privoli: „Skušnjavo ne čutiti, je angeljsko, čutiti in premagati jo, je krščansko.“ (Sv. Anzelm.)
(Dalje prib.)

Bodi svetloba.

10. ugovor: Bog ni pravičen. Kdor ima denar, da lahko plača maše ali kdor ima sorodnike, ki zanj molijo, se kmalu reši vic; kdor nima ne enega ne družega, je revež še na onem svetu, čeprav je še tako pošteno živel.

(Ta ugovor je posnet v kratkih besedah iz sledečih trditev, ki nam jih je poslal neki gospod.)*

Eden je živel slabo, pa je konečno skesano umrl. Sorodniki zanj veliko molijo, tako, da po odpustkih, po vesoljnih odvezah i. t. d. kmalu pride v nebesa. — Drugi je živel in umrl dobro, a kaker nobeden ali le malokedo pride takoj v nebesa, tako tudi ta ne. Nihče na zemlji se zanj več ne meni. Ta ubožec mora torej delj trpeti, ker nihče zanj ne moli. Bog tukaj ni pravičen, ker nihče ni sam kriv, če ima dobre sorodnike ali ne.

Drugi temu sličen ugovor, ki ga zlasti socijalisti pogosto rabijo (Naprej 22. 9. 1922 Bernot, Socializem in vera str. 73) se glasi: „Bogatin lahko plača maše in si kljub svoji hudobiji kupi nebesa, revež pa tega ne zmore in torej trpi delj v vicah, čeprav ni kriv, da je reven. Bog torej ni pravičen in se pusti vladati po denarju. Torej je res denar bog in vladar sveta ne samo na tem, ampak celo na onem svetu.“

Obadva ugovora slonita na napačnem pojmovanju o sadovih ali učinkih odpustkov in drugih zadostilnih dobrih delih (kaker so sv. maše, post, molitev i. t. d.), ki jih naklanjamo mrtvim. Dvojno vprašanje spada semkaj: 1.) Je-li uspeh oz. učinek dobrih del, ki jih namenimo za mrtve, gotov ali le dvojljiv? 2.) Koliko moremo pomagati dušam v vicah? Vprašanju, je li učinek dobrih del zlasti odpustkov, darovanih za verne duše, gotov ali dvojljiv, moramo slednjemu odločno pritrditi. Martin Luter in pistojska sinoda, ki sta se izrekla v nasprotnem smislu, sta bila od sv. Cerkve obsojena. Prvi od papeža Leona X.

* Hvala za poslanske ugovore! Odgovoril bom nanje kaker hitro bo mogoče. Kedar bote imeli zopet kaj na srcu Vi — ali kedorkoli, — pošljite brez skrbi. Čim več se jih bo oglasilo, tembolj zanimiv in aktualen bo ta del lista. Smete se pa brez skrbi podpisati, ker tajnosti ne izdajamo.

v buli „Exurge Domine“ z dne 15. junija 1520, druga pa v buli „Auctorem fidei“ z dne 28. avgusta 1794.

Na drugo vprašanje, koliko moremo pomagati dušam v vicah, pa odgovor ni lahek. Gotovo je, da more sv. Cerkev trpljenje vernih duš z odpustki olajšati in skrajšati, toda tega ne more storiti kaker pri svojih živih udih na podlagi svoje sodne oblasti in odveze z neposrednim vplivom na rajnega. Ker namreč sv. Cerkev nad rajnimi, ki niso več pod njeno oblastjo, ampak podvrženi naravnost Bogu, ne izvršuje nobene sodne oblasti, zato jih tudi ne more neposredno od njihovih kazni oprostiti ali odvezati, pač pa lahko vzame iz cerkvenega zaklada plačilo za njihov dolg, katero lahko ponudi Bogu s prošnjo, naj sprejme zadoščenje Kristusovo in svetnikov namesto tega, kar bi bili dolžni storiti rajni.

Iz tega lahko vidimo, da odpustek za rajne sicer vsebuje in tudi potrebuje dejanja sodne oblasti sè strani Cerkve, v koliker daje človeku pravico do gotovega dela cerkvenega zaklada v zadoščenje časnih kazni ter mu obenem tudi daje dovoljenje, da sme ta del cerkvenega zaklada ne samo zase porabiti, ampak ga nakloniti vernim dušam v vicah, vendar pa odpustek ali zadostilno dobro delo ne učinkuje na rajnega po načinu sodne oblasti, kaker n. pr. odveza pri spovedi, ampak le po načinu prošnje, in sicer se ta prošnja ne naslanja samo na veljavo in ugled sv. Cerkve, ampak na zasluge Kristusa in svetnikov samih. (Sv. Bonaventura IV. Sent. d. 20 p. II. a l q 5.) Na podlagi teh zaslug dobe verne duše v vicah, katerim je odpustek namenjen, odpuščenje časnih kazni, ki je seveda primerno odpustku, ki je bil zanje darovan.

Po splošnem nauku odpustki in druga zadostilna dobra dela ne koristijo vernim dušam, ampak posebej tistim, za katere so bili darovani. Če pa ima, bodisi popolni, bodisi nepopolni odpustek tako vrednost tudi pred Bogom, ne moremo nič gotovega vedeti. Kaker se je namreč izrekla kongregacija za odpustke (dne 28. julija 1840) je to popolnoma odvisno od božjega usmiljenja. Če se oziramo na namen sv. Cerkve, tako pravi imenovana kongregacija, ima sv. Cerkev brez dvojbe namen podeliti odpustek v polni veljavi (popoln ali nepopoln) tudi za verne duše v vicah. Učinek in veljava sta popolnoma v rokah božjega usmiljenja.

Nauk sv. katoliške Cerkve o pomoči vernim dušam v vicah je na kratko sledeči: Gotovo je, da lahko pomagamo vernim dušam v vicah. Toda ker verne duše ne spadajo več v področje sodne oblasti sv. Cerkve, zato sta učinek in veljava odpustkov, sv. maš in drugih zadostilnih dobrih del popolnoma v rokah božjega usmiljenja. Truditi se moramo vsled tega, da jim naklonimo koliker mogoče veliko odpustkov. Če so duše, katerim hočemo na tak način pomagati, že v nebesih, tedaj bo božja previdnost in dobrotljivost te odpustke naklonila drugim vernim dušam v vicah.

Iz vsega tega je jasno razvidno, kako neosnovano je očitiranje, da Bog ni pravičen ali pa da katoliška Cerkev za denar prodaja večno zveličanje, ker ona ni družega učila, kaker da je vernim dušam v vicah v resnici mogoče pomagati, glede vprašanja koliko, pa ne uči družega, kaker da je to popolnoma v rokah božjega usmiljenja. *P. Angelik.*

Popis slik

v srednjem delu novoštiftske cerkve.

(Nadaljevanje in konec.)

ogledajmo posamezne slike v srednjem delu.

Marijino oznanenje ali Marija je od sv. Duha spočela. Slika predstavlja tisti trenutek, ko ji angelj govori: „Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila; zato bo Sveto, ki bo rojeno iz tebe, Sin božji imenovano“ (Luk. 1, 35), na kar je Marija odgovorila: „Zgodi se mi po tvoji besedi“ in je spočela od Sv. Duha ter postala Mati božja in naša mati. — Zato Marija ni naslikana ko prestrašena, ampak mirno kleči na tleh z nekoliko pripognjeno glavo. Na sebi ima belo oblačilo, ogrnjena v moder plašč, zadaj po vratu in hrbtu ji visijo razpuščeni lasje. Za njo stoji ob steni pogrjnena miza s tablami božjih zapovedi, od zadaj, na sprednjem delu mize je pa razgrnjen svitek pisanja, na katerem so začetne besede: „Glej Devica“ (... bo spočela in rodila Sinu...) V desni polovici slike (sè stališča gledavca) stoji nadangelj Gabrijel, pa tako na rahlo, da se ne more reči, ne da stoji, ne da plava, v veličanstvu poslanca Najvišjega z visoko povzdignjeno desnico, levico držeč kakor človek, ki nekaj važnega sporoča. Sredi slike stoji mej angeljem in Marijo v sprednjem delu na tleh posoda s cvetočo belo lilijo, prav zgoraj na vrhu pa plava golob, podoba Sv. Duha, ki razširja bogate žarke na vse strani.

Marijino obiskanje tete Elizabete. Sv. pismo pravi: „In je stopila v hišo Zaharijevo in je pozdravila Elizabeto.“ (Luk. 1, 40.) Zato je slikar vprizoril ta obisk v veži Zaharijeve hiše; veža služi tudi za kuhinjo, kakor po več naših hišah na deželi in v hribih. Sredi veže stojite Marija in Elizabeta z desnico v desnici v znak pozdravljenja. Elizabeta drži levo dlan na Marijini desni rami, češ stopi naprej in si odpočij. Vrata v vežo so na stežaj odprta, da prihaja notri svetloba, ker se čas že nagiba na večerni mrak; Elizabeta je namreč že zakurila na ognjišču za večerjo in predstavila kotlič na ogenj. Zato ima tudi opasan širok bel predpasnik iz domačega platna. Zaharija precej plešast, pa še temnih las, sedi zadaj za Elizabeto pri ognjišču; nekoliko odvit svitek sv. pisma na njegovih kolenih priča, da je ravno nekaj bral iz njega, ko je Marija vstopila; trenutno drži roke sklenjene pred seboj ter gleda začuden, pa mirno na Marijo; ogenj z ognjišča mu obžaruje levo stran lic in čela. Zunaj pred vežnimi vrati pa je videti Jožefa, ki se utrujen bliža pragu.

Rojstvo Jezusovo. Vse slike so lepe, genljive, najbolj presrčna je po mnenju pisavca ta nočna slika. Kraj nam predstavlja naravno v težki peči izdolbeno skalnato votlino, zavetišče pastirjev in živine ob slabem vremenu. V središču votline stoje jasli napolnjene sè slamo, ki visi čez rob. Na nji je pogrjnjen bel prt, na katerem leži majhino dete Jezus, do pasu v plenice povito, zgornji del života je pa odkrit; ročice ima na rahlo preko

Prs položene, na glavi ima že svetlo rumene mehke lase. Tik ob jasliah proti notranji strani votline kleči mati Marija sklenjenih rok, ki jih na rahlo naslanja na rob jasli in v tihi radosti gleda in moli božje Dete. Oblečena je kaker pri obiskanju sv. Elizabete v erdečo haljo, moder plašč, z belim pregrinjalom na glavi. Na levi strani nekoliko zadaj in malo oddaljen od jasli stoji Jožef, opiraje sklenjeni dlani na debelo potno palico in pazljivo motreč skrivnostno Dete. Za Jožefom stoji prav v ozadju osel v kotu, nekoliko bližje pa leži vol mirno prežvekajoč. Od desne strani (stališče gledavca) prihajajo pastirji, ki zastopajo vse dobe človeka. Starček z dolgo sivo brado, belimi lasmi, ki so nad čelom že deloma izpadli, kleči na obeh kolenih na nasprotni strani Marije blizu jasel in ves zamaknjen v božje Dete pobožno moli sè sklenjenimi rokami. To je zares častitljiv starček, zdi se ne naslikan, ampak živ, tako dobro ga je slikar pogodil. Na desni strani starčka pa hitita proti jaslicam približno deset let star deček in dvajsetletni mladenič. Veselo iznenadena gledata osupnjena in srečnih oči božje Dete. Vsaka poteza na obrazu, vsa kretnja rok in nog, cela postava in vse na njih razodeva presrčno radost in veliko nedolžno veselje nad tem, kar sta ravnokar ugledala. Deček bi najraje kar od daleč skočil k Detetu, roke drži kvišku, da ga neso kaker peruti, mladenič pa komaj čaka, da bi položil ovco, ki jo nosi v naročju, pred jasje ljubljenu Odrešeniku v dar. Z obrazov jima pa odseva nedolžnost, mirna vest in nepopisljiva radost. Te krasne podobe je treba le videti, popisati jih ni mogoče. Polno življenja je v njih. Bolj v daljavi na voglu desne skale se pa spenja mož, držeč odprto dlan nad očmi in zvedavo gleda, kaj mora neki biti in kaj ima ta svetloba v votlini pomeniti. — Vsa svetloba žari po votlini in odseva na vse strani od Detéta v jasliah.

Oglejmo še slike na evangeljski strani od vhoda gori proti velikemu oltarju.

Trije modri molijo Jezusa. Sv. družina ni več v skalnati votlini, ampak v ubožni koči sè slamnato streho, ker je mej tem časom Jožef gotovo poskrbel za Jezusa in Marijo kako boljše stanovanje, kaker je bila skalnata votlina. Tudi ta slika je nočna; ker stoji rojstvu nasproti, se obe lepo vjemate v prijetno celoto. Tudi pri tej prihaja vsa svetloba od Deteta Jezusa. Dete je še v jasliah, pa malo večje in že stoji po koncu ter dviga kvišku desnico; Marija je podpira pod pazduho na obeh straneh je držeč, sv. Jožef pa stoji kaker v prejšnji sliki pri rojstvu. Na levi strani slike so trije modri: Armenec v zlatem dolgem plašču [moli kleče božje Dete sklonjen do tal; pred sabo ima krono na tleh in odprto skrinjico sè zlatom. Na levi tega kleči drugi, oblečen v škrlatast plašč in harmelin, krono ima na glavi, roke razprostira kvišku in zre v Dete. Tretji je črnc, držeč z obema rokama posodo s kadilom, desno koleno in život ima že toliko vpognjen, da se vidi, da bo zdajzaj pokleknil. Bolj na levo v ozadju in temi so spremljevalci in kamele.

Dvanajstletni Jezus v templju. Slika ne predstavlja prvega trenutka, ko je Marija stopila v tempelj in je Jezusa zagledala, ampak onega, ko je že v templju in ga je nagovorila: „Sin, kaj si nama tako storil?“ Zato

stoji Marija že precej naprej v templju; ne očitajoče, ampak ponižno vprašujoče razprostira roke pred sabo v nižavi. Jožef stoji za Marijo pri vhodu, vendar že v templju s popotno culico in palico v roki; utrujen je in žalost in veselje je brati na obrazu. Jezus, dostojanstven in pokončen deček v beli tuniki stoji pred materjo, levo dlan drži na prsih nase kazoč, kazavec desnice pa dviga kvišku proti nebu, pa ne čez višino rame, ampak skromno in spoštljivo, kaker pred materjo, ki jo spoštuje. Višjo oblast razodeva, pa ne rani otroške ljubezni v odgovoru: „Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?“ (Luk. 2, 49.) To je ena stran te lepe slike; druga stran je pa v pismarjih, izrazitih zastopnikih postave. Na obrazih, pogledih in kretnjah se pozna, da se v mislih ne vjemajo. Spredaj sedi eden, ki kaže staremu sosedu z odprto dlanjo in stegnjenimi prsti na odprto knjigo, češ: Glej, vsa pisma na to kažejo. . . . On mora biti — Mesija. Tako je pisano. Oni pa gleda zamišljen v knjigo, češ: Morebiti je pa res . . . Pisma tako govore. Tretji, nekoliko zadaj, posluša, drži se za brado, zavist mu je brati na očeh, srpo gleda in upira oči na Jezusa; dozdeva se, da se v mislih vjema s prvima dvema, pa se ne uda — spoznani resnici se vstavlja.

Jezus se po vstajenju Mariji častitljiv prikaže. Ravnokar sili na levi strani izza Kalvarije jutranja zarja, na kateri se vidijo trije križi v daljavi. Nasproti Kalvariji ob desnem robu slike raste zelenje in erdeče rože; na zidcu leži trnjeva krona. Tam kleči Marija, ki je premišljevala dogodke zadnjih dni, obrnjena proti Kalvariji. Vsa slika žari v veliki bleščobi. Zarja žari v daljavi, pred Marijo pa stoji v oblakih v zlatem plašču njen Sin v nebeškem veličanstvu, v žarni svetlobi. Marija kleči, oblečena v erdeče oblečilo, modri plašč ima ogrnjen čez glavo, ko po Sinu žalujoča mati. Glavo drži kvišku, hrepeneče zre v prikazen in koprneče razprostira daleč naprej svoje roke proti Sinu. Nad Marijo pa plavajo štirje angelji, srednja dva z vencami na glavi pojeta, stranska dva pa držita trak z napisom: (Regina coeli) laetare Alleluja, od katerega je brati le: laetare, aleluja, prvi dve besedi se ne vidite, ker je trak zavit.

H koncu oglejmo še prazen grob Marijin z apostoli okoli njega. Ob desni strani so velike skale, iz enega dela teh je izsekan grob. Središče cele slike je apostol Janez v zeleni obleki in erdečem ogrinjalu, stoječ v prav primernem soglasju tako, kaker Marija v sliki vnebovzetja nad grobom. Skrajna oseba na levi od Janeza (na listni strani) v modri in rumeni obleki, ki je sv. apostol Peter, ki govori kaker glavar vseh zbranih priporočujoč Mariji svojo srenjo. V sredini kleči ob grobu Tomaž držeč dlan na očeh kaker bi jokal, ker je prepozno prišel; na njegovo željo so grob odprli in našli notri le rože. Eno tako rožo drži v roki; vrgel jo je angelj z nebes v potrjenje, da je Marija res v nebesih. Na nasprotni strani Petra drži eden roke navzgor, zahvaljujoč, se da je Marija poveljučana. Še par družih gleda kvišku in tvorijo na ta način zvezo mej spodnjo in zgornjo sliko.

Če se ozremo sedaj na vse to, kar smo povedali, moramo reči, da je p. Blaž sè spretnim čopičem zelo lepo poveljučal nebeško Gospo. Izvirna je celotna misel, krasni so posamezni deli. Če se pa hočeš, dragi bravec, še

bolj zatopiti v te slike in srkati sladkost pravega veselja in gledati lepoto pravih cerkvenih slik, pojdi sam k Novi Štifti, vzemi sè sabo kukalo, da boš omenjene slike natančno ogledal, pa boš rekel: Opisovanje v Cvetju je nekaj, v resnici se pa vidi mnogo več.

P. Blaž je delal Mariji v čast dve leti na teh slikah, naj mu ona poplača z večnim veseljem.

P. VINCENCIJ KUNSTELJ:

Črne podobe Matere božje.

Marijine podobe s črnim obrazom so primeroma precej razširjene, tudi po naših krajih. V naši samostanski cerkvi v Ljubljani je v altarju loretske kapelice oblečen kip Marijin z Jezuščkom v naročju, posnet po znamenitem kipu tako imenovane Marijine hišice v Loretu na Italijanskem. Obraza in roke obeh so črne. Podoben kip je v kapucinski cerkvi v Škofji Loki takoj pri vstopu v cerkev v altarju na desno. Takih in podobnih kipov in podob je pa po svetu še precejšnje število.

Kako so nastale take črne podobe? Mnoge popolnoma slučajno: nekatere barve rade otemne že same po sebi,*) zlasti pa še, če gore pred podobami noč in dan sveče; mnogo kipov je nadalje iz ebenovine, dragoce-nega lesa, ki polagoma črnkast postane. Taki kipi seveda niso tako popolnoma črni, kaker tisti, ki so v resnici črno barvani. So pa tudi taki kipi in podobe, ki so prav namenoma črno pobarvani. Zakaj? Vzrok je mej drugim gotovo iskati v znanih besedah svetega pisma: „Črna sem, toda lepa.“ (Vis. pes. 1, 4). Prav te besede so v latinskem jeziku napisane nad že ome-njenim kipom pri pp. kapucinih v Škofji Loki. Nevesta v Visoki pesmi je v prenešenem pomenu Marija; zato obrača sv. Cerkev omenjene besede na Marijo, kaker da jih ona govori. Črna pa tudi pomeni toliko kaker zagorela, kar je zlasti v vročih jutrovih deželah nekaj navadnega. To razlago potrjujejo takoj naslednje besede Visoke pesmi: „Ne glejte me, da sem zagorela, ker mi je sonce barvo vzelo.“ (1, 5). Tisti, ki imajo torej pred očmi prejšnje Salomonove besede in dajejo z ozirom na nje Mariji popolnoma črn obraz, prav za prav precej pretiravajo: kar je od sonca ogorelo, vender še ni popolnoma črno.

*) Kremska bela, ki je zelo v rabi, postane erjava, če se meša sè žvepl. vodikom, berlinska modra in praška modra navadno potemnite, karmin erdeča se spremeni že sama na sebi, kollnska in sijenska zemlja (erdečkasto erjava) potemni, ravno tako erjava „van Dyck“, cinober erdeča postane radi primešanega olja erjava, anillnske barve na svetlobi oblede itd. (Uredn.)

Mimogrede bodi omenjeno, da razlagavci svetega pisma tolmačijo to ogorelost za trpljenje, kar bi se torej nanašalo, v koliker je nevesta Salomonova Marijina predpoda, na Žalostno Mater božjo.

Zelo navadne pa so črne, oziroma temne podobe Marijine mej afriškimi katoličani, kar ni brez posebnega vzroka. Cerkev, ki v gotovih mejah rada vstreže čustvom svojih vernih, se je s tem poslužila prav primerne sredstva, da Marijo črnokožcem bolj domačo predstavlja; odtod izvira mej našim ljudstvom za te vrste podobe in kipe imenovanje: zamorska Mati božja.*)

*) Primerl Stephan Beissel S. J.: Geschichte der Verehrung Marias in Deutschland während des Mittelalters, str. 344 sl.

Razgled po serafinskem svetu.

Iz ljubljanske skupščine. Na novo je bilo l. 1922. sprejetih 113, mej temi je moških 49 in sicer 4 duhovniki, 39 bogoslovcev, 6 svetnega stanu. Obljube je napravilo 97 novincev (11 moških, 86 ženskih). Umrlo jih je 65 (4 moški, 61 ženskih). V razne samostane so 3 vstopile, izključena 1. Imeli smo 12 rednih mesečnih shodov, 12 shodov za one, ki k rednim niso mogli priti in 10 shodov za ude nemškega jezika. Poleg teh smo imeli spomladi dvakratne duh. vaje v dyorani, eno romanje k Novi Štifti na Dolenjskem, tridnevnicu k sv. o. Frančišku (skupno 8 pridig), vsaki torek in soboto in v dneh shodov ter glavnih praznikov sv. mašo za žive in mrtve ude ljubljanske skupščine, zadnja sv. maša v mesecu pa za pokojne ude, ki so tisti mesec umrli. Zadnji dan v letu imamo že nekaj let sem skupno sv. obhajilo in sv. mašo v zahvalo za dobrote in milosti, ki smo jih mej letom prejeli. P. voditelj je redno vsaki mesec novince sklical na poduk, trikrat je nove ude sprejemal in trikrat so delali obljuje. Na Cvetje je bilo naročenih nekaj nad 900 udov, tedaj nadpolovično število. G. urednik nas je v tem pohvalil in rekel, da bi imelo Cvetje nad 35 tisoč naročnikov, če bi vse skupščine ljubljansko posnemale. Tudi p. voditelj so rekli, da so z veliko večino prav zadovoljni, da pridno hodimo k shodom, k sv. zakramentom, k sv. maši itd. na sv. Elizabete praznik so nas pa proti koncu pridige prav zelo in trdo pokregali, češ, da nekatere osebe druge drzno in krivično sodijo, da celo obrekujejo; še nikoli v vseh osmih letih in pol, kar so pri nas, niso bili tako hudi. Upamo pa, da se bodo sosestre, ki jih je ta opomin zadel, tudi poboljšale in da bodo pazile na svoje mišljenje in govorjenje.

Na Sv. Gori pri Gorici so oktobra meseca zelo slovesno sprejeli čudodelno svetogorsko podobo M. B., ki je bila od 1915. leta v Ljubljani od 7. decembra istega leta na altarju Matere božje dobrega sveta ali sv. Deodata izpostavljena javnemu češčenju do časa, ko je italijanska vlada poslala nekoga g. kanonika iz Pulja v Ljubljano, da bi jo odnesel nazaj mej Latie.

Takrat smo zamenjali pravo svetogorsko podobo z drugo, ki jo je dala po pravi podobi na platno naslikati ljubljanska skupščina tretjega reda in ki jo hrani še sedaj kljub raznim neprilikom. Od tistega časa dalje smo hranili pravo svetogorsko podobo na varnem kraju, da je ne bi mogla odnesti kaka neprijateljska roka, na altarju je pa bila podoba, ki jo je po pravi prav dobro posnel akademični slikar M. Sternen. Goriški knez in nadškof so pa l. 1921. želeli imeti svetogorsko podobo nazaj. Najbrže je bilo Goričanom dolgčas, kaker je bilo tudi Ljubljančanom dolgčas, ko so jo odnesli — znamenje, da so jo obojni ljubili — kar je prvim in drugim v čast. Pravo svetogorsko sliko so odpeljali na avtomobilu goriški knezonadškof, oziroma svetogorski p. gvardijan v spremstvu dveh družih gospodov. V Gorici so jo zelo slovesno sprejeli. Cela Gorica je bila po konci. Nekaj časa je bila podoba izpostavljena v goriški stolnici, oktobra meseca so jo pa prenesli na Sv. Goro, kjer je v začasni novi cerkvi izpostavljena češčenju. Krono in okvir je dala napraviti ljubljanska tretjerredna skupščina za časa, ko je bila podoba v Ljubljani. Ko so podobo odnesli na Goriško, je ostalo nekaj mesecev obojno v Ljubljani; na prošnjo svetogorskega p. gvardijana je pa tretji red dal tudi okvir in krono na Sv. Goro z opazko, naj oboje nazaj pošljejo, ako bi katera oblast slovenske frančiškane sè Sv. Gore odslovila. Ker so imeli pravo svetogorsko podobo v goriški stolici, na Sv. Gori pa v istem času nobene prav zares podobne, je prej imenovani slikar izdelal še eno na platno, katero hrani sedaj svetogorski p. gvardijan v samostanu: prava podoba je pa v altarju na Sv. Gori.

Nekateri Goričani so rekli, da Ljubljančani niso lepo ravnali, ker niso ob slovesu svetogorske podobe priredili nobene svečanosti. Tem moramo povedati, da se nismo mogli veseliti, ker podobe niso nesli naravnost domov na Sv. Goro, ker je šla v nam sovražno državo, ker še vedno žalujemo nad razkosano Slovenijo in ker nismo hoteli dati povoda kakim političnim izgredom in izrazom, ki bi le škodovali in nič ne koristili. Kljub tihemu slovesu pa ljubimo svetogorsko podobo in sočustvujemo z Goriško. Zdaj delajo na to, da bi ustanovili v Istriji in na Goriškem lastno frančiškansko provincijo. Združiti nameravajo naše samostane na Sv. Gori, v Gorici in v Pazinu sè štirimi samostani dalmatinske provincije (Zader, Koper, Barbano in na otoku Lušinj) v eno provincijo. Mi bi to delo z veseljem pozdravili, če bi imeli Goričani kaj naraščaja v našem redu. Ker pa tega ni, se bojimo, da bodo Slovenci na škodi in če teh ne bo, bo pešala tudi Sv. Gora, na našo Kostanjevico se bodo naselili le Italijani, če bo sploh mogla vstati iz razvalin. Ta strah nas navdaja. Bog daj, da bi bil neopravičen! Iz Istrije je v naši provinciji le en pater, z Goriškega eden, z Vipavskega eden — na vsak način majhino število, pa še od teh želita zadnja dva, ker sta že mej starejšimi, ostati v naši provinciji. Kako si bo nova goriška in istrska provincija pomagala, kako Slovencem v Gorici in na Sv. Gori postregla, to je težko in važno vprašanje, posebno ker se ne učijo radi slovenskega jezika ne Hrvati, še manj pa Lahi. Zelo neradi pustimo goriški del Slovenije, pa uklonili se bomo željam in naredbam višjih, če se hoče laška vlada na vsak

način znebiti nadležnih Jugoslovanov. Mi smo njim na potu, oni pa nam, zmagala bo pa zopet sila nad pravico. Tolaži nas pri tem sv. o. Frančišek, ki je zapisal v svojo oporoko: Kjerkoli vas ne sprejmejo, bežite v drugo deželo delat pokoro z blagoslovom božjim.

Laško. Zadeva bolniških strežnic iz vrst tretjerednic, ki ste jo sprožili v Cvetju, smo tudi razmotrivali na treh mesečnih shodih. Skupščina je odločila prispevati za izvežbanje takih strežnic 200 K. Tudi ena tretjerednica se je zglasila, ki bi rada postala bolniška strežnica. Priporočam jo. — Tukaj imamo kanonično ustanovljeno skupščino. Shodi so vsako drugo nedeljo v mesecu. Tu obravnavamo redovo vodilo, skrb za uboge, za bolnike, za dobro časopisje, zlasti za Cvetje. Shajamo se po večernicah v izpraševavni izbi nadžupnišča. Kar je skupščina do sedaj za uboge storila, ji dela vso čast. O vsakem shodu sestavimo tudi zapisnik. Dr. Fr. K.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

1. **A. O. za milost spreobnjenja** in da bi Vodilo natančno izpolnjevala. — Kostanjšek Ana se priporoča v molitev vsem naročnikom Cv. — Vse še ne uslišane prošnje.

II. Pokojni udje tretjerednih skupščin:

1. **Ijubljanske:** Ana Brunskole, Marija Černe, Ivana Vodnik, M. Gregoruti, M. Lamplič, Ivana Silvester, Katr. Mencin, M. Zakrajšek.

2. **mariborskega okrožja:** Ribnica na Pohorju: Jožef Ogrln, M. Vajdner † v Vuhredu. — Maribor: Ana Kaiser † v Brucku. — Sv. Rupert v Slov. goricah: Marija Zorec. — Sv. Križ pri Ljutomeru: Ana Benkovič. — Svetinje: Marija Ivanuša, Terezija Marin. — Sv. Lenart pri Velikinedelji: Jožef Marin, Rozalija Brumen, El. Dominko, Neža Megla, Jožef Mavrič, El. Heber, A. Preac, M. Horvat, Franc Ozmeč, Jožef Plohl, M. Jaranovič, Jožef Munda, M. Bežjak, Ter. Lesen, M. Bežjak, Franc Roškar, A. Janžekovič, A. Podlessek, Valentin Habjanič, Matija Kolarič, Ivana Marin, M. Žuran, Jera Muhič, M. Kolarič, Ivana Habjanič, Apolonija Sova, Jakob Dolnšek, Alojzija Megla, Franc Marin † v Olomucu, Ter. Kokot, M. Meško, Alojzija Horvat, Jožef Horvat, M. Potočnik, Anton Preac, Ter. Hanželič, Alojzija Kukovec, Jera Ozmeč, Barba Senica, M. Bežjak, M. Koren, M. Brumen, Franc Pintarič, M. Hergula, M. Rižner, Ter. Dovečar, Fl. Slatič, Franc Kovačec, El. Pistravec (Bratuša), Ter. Prigl, Marjeta Zemljč, Lenart Podplatnik, Julijana Bombek, M. Emeržič, Barbara Senica, Apolonija Klemenčič, M. Pistravec, Alojzlj Erhatič, Jera Ozmeč, Alojzija Brumen, Terezija Bežjak.

3. **brežiške:** M. Kruljc, Ana Zagorc, Urš. Ferenčak, Urš. Šerbec, M. Kramar, Ivana Bratanič, Neža Cizelj, Štefan Cvetko. — Cerklje: Ana Zorko, Fr. Milar, Čatež Ana Baškovec. — Pišece: Ana Srabačan.

4. **tržiške:** Ktr. Lederer, Frančiška Pavlin, M. Pogačnik, M. Slapar, Jožef Potokar, tržiški župnik, duh. svetovavec, ki je v Tržiču tretjeredno skupščino ustanovil in jo vodil do svoje smrti.

5. **škofjeloške:** Jera Kalan, Hel. Prevodnik, M. Marn, M. Oman, M. Triler.

6. **novoštiftske:** Arko Ivana, Zapotok; Mikolič Elizabeta, Sodražica; Kozina Barbara, Zapotok; Gornik Marija, Kot; Petrič Ana, Žimarce; Cvar Frančiška, Vinice; Lovrenčič Marja, Sodražica, Gornik Marjeta, Podklanec.

7. **kamniške:** Iv. Čebulj, Neža Hladnik, Marijana Kotar, Mrina Ofacija (45 l. v tretjem redu).

Zahvala za uslišano molitev.

Neka oseba iz Njujorka (New York) se zahvaljuje presv. S. J., Materi božji in sv. Frančišku Srf. za uslišanje v neki sili. — A. Jarh se srčno zahvaljuje presv. S. J., brezmadežni D. M., sv. Roku in sv. Štefanu za srečno prestane operacije in ozdravljenje noge.

Pri Najboljšem Prijatelju. Po raznih virih spisal Franc Bernik, župnik v Domžalah. Samozaložba 1924. Ker smo knjigo ravnokar prejeli in ni časa jo takoj pregledati, jo za sedaj prav toplo priporočamo. Kaj več o nji mogoče drugikat.

Tretjeredne vaje za januar in februar 1925.

Ljubljana: M. shod: 18. jan. in 15. febr. ob polu 5 uri pop.; za zadržane naslednji dan ob 5. zj. v dvorani. — Poduk za novince: 25. jan. in 22. febr. ob 4. pop. — Odborne seje: za moške na dan shodov ob 10. dop, za ženske 11. jan. in 8. febr. ob 4. pop. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop. po shodu poduk za novince. — Duhovne vaje bodo 22—24. febr. v času 40 urne pobožnosti. — **Maribor:** Mesečni shodi za celo leto 1925: 6. januar, sv. 3 kralji, 2. februar, svečnica, 19. marcij, sv. Jožef, 13. april, velikonočni ponedeljek, 21. maj, Kristusov vnebohod, 29. junij, Peter in Pavel, 19. julij, škapulirska nedelja, 15. avgust, Marijino vnebovzetje, 8. september, Marijino rojstvo, 4. oktober, prva nedelja v mesecu, 8. november, nedelja po spomину vseh vernih duš, 8. december, brezmadežno spočetje M. D. — Duhovne vaje bodo: od 8. do 12. marca. Začetek v nedeljo 8. marca popoldne ob treh, nadaljne tri dni premišljevanja ob petih zjutraj in ob treh popoldne. Sklep v četrtek 12. marca ob petih zjutraj.

P. ANGELIK.

Pregled knjig in spisov (literature) o tretjem redu sv. Frančiška Asiškega.

(Dalje.)

Perijodične publikacije za ude tretjega reda.

Ta del obsega tretjeredne časopise, v kolikor sem mogel zaznati, da izhajajo. Je pa tako nepopoln, da sem že v resnici dvojil, ali naj ga dam tiskati ali ne. Kaker je namreč razvidno iz seznamov tretjerednih časopisov, ki sta ju izdala kapucina P. Bazilij (da Bologna) v Milanu leta 1919. pod naslovom: *Elenco della stampa periodica dedicata ai Terziari Francescani (1860—1919)* in P. G. Fässler v *Schweizerischer Franziskuskalender* za leto 1921 pod naslovom: *Die Presse im Dienste des Dritten Ordens*, manjka v našem seznamu skorej polovico časopisov. P. Bazilij jih namreč našteva 162, P. Fesler (Fässler) pa celo 164. Od teh izdajajo, kaker poroča *Archivum Franciscanum historicum* (XIV 1921 p. 286) 82 frančiškani, 1 konventualeci, 68 kapucini, 1 redovni tretjeredniki, 7 svetovni tretjeredniki, 3 pa zunanji. Zastopani so sledeči jeziki: slovenski (1), albanški (1), baskovski (2), hrvaški (3), katalanski (1), bretonski (1), češki (2), francoski (31), angleški (12), italijanski (45), ogerski (1), na Malti (3), flamski (8), poljski (4), portugalski (5), španski (27) in nemški (15).

Pomankljiv je torej naš seznam listov, toda za enkrat ni mogoče kaj boljšega nuditi. Vzrok je valuta! Skušali bomo v prihodnjih letih stvar izpopolniti, za enkrat pa prosimo potrpljenja.

A. Časopisi.

L' Amico Serafico. Organo dell'Opera Serafica e del T. O. — Trento.

Gli Anali Francescani. Periodico Religioso dedicato ai Fratelli e alle sorelle del Terz'Ordine, per cura di alcuni Padri Cappucini. — Milano ok. 1878 nsl.

L'Annee Franciscaine. — Chronique des Peres Franciscains et Annales du Tiers-Ordre de St. François d'Assise. Bulletin mensuel honoré de la benediction de N.S.P. le Pape Pie IX. et du Révérendissime Ministre General. Calv. (Calvador) 1862-1886.

Annales du Tiers-Ordre seraphique. — Caen 1887 nsl. (Nadaljevanje časopisa: „L'annee Franciscaine“).

Franciscan Annals and monthly Record of the Third Order. — Oxford (Anglija) 1877 nsl.

Paduai szent Antal lapja. — Vallásérkölesi társadalmi oktató folyóirat. — Budapest 1898 nsl.

Sint Antonius. Maandschrift voor de Vereeiders van den grooten Wonderdoener van Padua, — Wychen, Holland 1895 nsl.

Antonius von Padua. Illustrierte Monatsschrift für die Verehrer des hl. Antonius, zugleich Organ des Dritten Ordens und des Ingolstädter Messbundes. — Landshut 1893 nsl.

Antoniusbote. — Monatschrift für die Franziskanermissionen mit einer Beilage für die Terziaren. — Rietberg i. W. 1893 nsl.

L'Apostolato Francescano. Periodico mensile per gli iscritti al Terz'Ordine. — Milano 1914 nsl.

Priporočajte Cvetje!

Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

Januar.

Februar.

1 Č	VO.	Obrezov. G. Novo leto	1 N	†	4. razglš. Bl. Evsth. in Viridijana
2 P		Bl. Bentivolij in Gerard 1. r.	2 P	† V.O.	Svečnica
3 S		Osmina sv. Janeza	3 T	Čm.	Bl. Mat. iz Agrig. Sv. Blaž šk. 1. r.
4 N	†	Presv. ime Jez Bl. Ang F. 3. r.	4 S	†	Sv. Jožef iz Leonise 1. r.
5 P		Vilija razglš. G.	5 Č		Sv. Pet. in tov. m. 1. 3. r. Sv. Agata
6 T	† V.O.	Razglašenje G. Sv. 3 kralji	6 P		Sv. Tit šk. Sv. Doroteja
7 S		2. dan mej osmino	7 S		Molt. in sv. m. od 5 ned. po razgl.
8 Č		3. dan „	8 N		sedemdesetnica
9 P		4. dan „	9 P		Sv. Ciril Aleks. Sv. Apolonija
10 S		5. dan „	10 T		Sv. Skolastika
11 N		1. po razglš. Sv. Družina	11 S		Prikazanje brezmdž. d. Marije
12 P		7. dan mej osmino	12 Č		Sv. 7. ustovitelji služb. Mar.
13 T		osmina razglš. G.	13 P		Bl. Janez Triorski 1. r.
14 S		Sv. Hilarij šk. e. uč.	14 S		Bl. Ivana Valeška
15 Č		Sv. Pavel pušč.	15 N	†	šestdesetnica. Bl. And. Komt. 1. r.
16 P	†	Sv. Berard in tov. m. 1. r.	16 P	Čm.	Bl. Filipa Mereri 2. r.
17 S		Sv. Anton pušč.	17 T	Čm.	Mlt. in sv. maša od dneva
18 N		2. po razglš. Sv. Petra stol v R.	18 S	†	Sv. Simeon šk. m.
19 P	†	Bl. Toma, Karol, Bernard 1. r.	19 Č		Sv. Konrad 3. r.
20 T		Sv. Fabijan p. in Sebastijan m.	20 P		Bl. Peter iz Treje 1. r.
21 S		Sv. Agneza d. m.	21 S		Mlt. in sv. m. od bl. D. M.
22 Č	Čm.	Sv. Vincencij in Anastazij m.	22 N	†	petdesetnica. Sv. Marjeta K. 3. r.
23 P	Čm.	Sv. Rajmund Penaford	23 P		Sv. Peter Damijan šk. e. uč.
24 S		Sv. Timotej šk. m.	24 T		Sv. Matej ap.
25 N		3. po razglš. Spreobr. sv. P.	25 S		Pepelnica. Bl. Sebastijan 1. r.
26 P		Sv. Polikarp šk. m.	26 Č	†	Bl. Izabela 2. r.
27 T		Sv. Janez Zlatousti	27 P		Mlt. in sv. m. od dneva
28 S	† Čm.	Bl. Odorik, Rogerij, Egidij 1. r.	28 S		Bl. Antonija iz Firenc 2. r.
29 Č		Sv. Fr. Saleški			
30 P	†	Sv. Hijacinta d. 3. r.			
31 S	†	Bl. Ludovika in Pavla 3. r.			

Op.: † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrtni,

VO = vesoljna odveza, Čm = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.

